

[Aksel Larsen.]

uden at kunne beslutte sig, viger tilbage for at tage en beslutning.

Man må vist erkende, at stillet over for alt dette er det på tide, at sagerne kommer til drøftelse her i folketinget i fuld offentlighed, og at skyggeboksningsen i 21 mands udvalget ophører. Regeringen burde for længst være kommet til folketinget med sine forslag og med en samlet plan for den økonomiske politik, den anser for nødvendig og gennemførlig. Det har den ikke gjort. Måske er det, fordi den ingen plan har, måske er det, fordi den er i tvivl om, hvorvidt det går an at røbe planen. Men hvis situationen er den, at hovedpunktet i regeringens plan er pristalsreguleringens afskaffelse, og regeringen står fast herpå, også efter at organisationerne har sagt nej, og kan forudsiges vedblivende at sige nej, hvad vil regeringen så gøre? Vi har ikke kunnet få klarhed i 21 mands udvalget, vi har ikke kunnet få besked gennem ministerudtalelser på møder og til pressen, derfor har vi stillet vor forespørgsel her i tinget. Landet, befolkningen og erhvervslivet må have besked. Vi henstiller til statsministeren at give denne besked — hvis han kan.

Statsministeren (*Hilmar Baunsgaard*):

Den redegørelse, forespørgerne beder mig give om regeringens planlagte indkomst- og lønpolitik, er efter regeringens opfattelse allerede givet såvel folketinget som offentligheden. Regeringen har som bekendt rettet henstilling til arbejdsmarkedets parter og til de offentligt ansattes organisationer om ved de kommende overenskomstforhandlinger at forhandle sig frem til løsninger, som kan forenes med den af regeringen angivne indkomstpoltiske målsætning. Da oplysningerne til dels er fremkommet etapevis, skal jeg på den givne foranledning søge at give en samlet fremstilling af målsætning og midler.

Det er folketinget bekendt, at baggrunden for regeringens initiativer er en mangeårig, vedvarende tendens til stigende underskud i samhandelen med udlandet. Denne tendens har vel i perioder været tilsløret af lagerændringer, af svingninger i importbehovet til landbruget som følge af svingninger i høstresultatet og af midlertidige ændringer i bytteforholdet. Men bag disse til-

fældige udsving ligger, at Danmarks import af varer og tjenester gennem det meste af 1960'erne er vokset stærkere end eksporten.

Denne tendens kan selvsagt ikke fortsætte. Sker det, vil det på afgørende måde bringe produktionen og beskæftigelsen i fare, både fordi vi møder stigende vanskeligheder ved at finansiere underskuddet, og fordi den voksende, i meget høj grad kortfristede gæld gør os meget sårbare over for internationale forstyrrelser; det blev jo meget klart demonstreret i maj 1969.

Regeringen må derfor lægge vægt på, at der udformes en økonomisk politik, som i løbet af en kort periode kan skabe ligevægt mellem valutaindtjeningen og valutaforbruget. Vi erkender at det kræver en rimelig tid at realisere denne målsætning, men må på den anden side understrege, at jo længere tid der går, desto vanskeligere bliver opgaven, fordi kravet om valuta til forrentning og afdrag på den udenlandske gæld bliver en hurtigt voksende belastning.

Der er i de seneste uger fremkommet forskellige oplysninger, som kunne tydes i retning af, at der er ved at ske en ændring af udviklingen i den rigtige retning. Jeg tænker bl. a. på, at betalingsbalancen i tredje kvartal efter den foreløbige opgørelse viser et væsentlig mindre underskud. Nu må man altid tage forbehold over for udsving i et enkelt kvartalstal, tallet kan jo være præget af særlige forhold. Jeg finder det imidlertid væsentligt at understrege, at selv om tallene for fjerde kvartal til sin tid skulle bekræfte, at en bedring i dansk økonomi er indtruffet, så kan det ikke begrunde, at de af regeringen planlagte initiativer opgives. Vi skulle nødig, som det før er sket, meget hurtigt sætte en opnået bedring over styr. Tværtimod må en bedring være en spore til at sætte alle kræfter ind for at udnytte mulighederne for en varig forbedring.

Hidtil har vi stort set alene søgt at løse betalingsbalanceproblemerne ved at anvende finans- og pengepolitiske midler. Det vil også fortsat være nødvendigt at opretholde en finans- og pengepolitik, der er stram nok til at hindre, at forbruget stiger mere, end produktionen kan bære, når der også skal være noget tilovers til forbedring af betalingsbalancen. Men lader vi fortsat pengeindkomsterne og dermed priserne stige